

**Звіт для громадськості
по моніторингу господарської діяльності і особливо цінних для
збереження лісів (ОЦЗЛ)
ДП «Малинський лісгосп АПК»
Житомирського обласного комунального агролісогосподарського
підприємства "Житомироблагроліс"
за 2016 рік**

**с. Малинівка Малинського району
2017р**

ЗМІСТ:

I	Вступ	
II	Загальна характеристика підприємства	
III	Критерії моніторингу діяльності підприємства	
IV	Результати моніторингу діяльності підприємства	
4.1	Рубки формування і оздоровлення лісів	
4.2	Рубки головного користування і загальний обсяг рубок по їх категоріях	
4.3	Динаміка площ лісогосподарського призначення за їх категоріями, середньої зміни запасів деревини і інших таксаційних показників	
4.4	Лісовідновні заходи. Застосування інтродуцентів	
4.5	Охорона і захист лісу	
4.6	Рідкісні і зникаючі види флори, взяті під охорону	
4.7	Площі лісів високої природно-охоронної цінності	
4.8	Інформація про соціальні наслідки господарської діяльності і впливу на довкілля	
V	Моніторинг лісів високої природоохоронної цінності (ЛВПЦ)	

I. ВСТУП

Звіт для громадськості по моніторингу господарської діяльності і лісів високої природоохоронної цінності (ЛВПЦ) по ДП «Дзержинський лісгосп АПК», підготовлений спеціалістами лісогосподарського відділу у відповідності з вимогами Стандарту ООО «Лісова сертифікація» за схемою Лісової Опікунської Ради (FSC).

II. Загальна характеристика підприємства

Дочірнє підприємство "Малинський лісгосп агропромислового комплексу" Житомирського обласного комунального агролісогосподарського підприємства "Житомироблагроліс" (скорочено ДП "Малинський лісгосп АПК" ЖОКАП "Житомироблагроліс") розташований в північно-східній частині Житомирської області на території Малинського адміністративного району. ДП "Малинський лісгосп АПК" був організований в 2000 році на базі лісів колективних сільськогосподарських господарств Малинського району.

Перше лісовпорядкування лісів, що входять до складу лісгоспу проведене в 1982 році в границях існуючих на той час колгоспів та радгоспів. Наступне лісовпорядкування проводилося в 1992 році Українською експедицією.

Директор – Антонюк Володимир Миколайович
Заступник директора – Сивко Юрій Миколайович
Головний лісничий – Лобачевський Борис Миколайович
Головний інженер – Сорока Петро Якович

Поштова адреса: індекс 11642

Житомирська область
Малинський район
с. Малинівка
вул. Молодіжна - 4
Код 04133, факс 5-33-13
електронна пошта – malinapk@ukr.net
ВЕБ-сайт - malinapk.net

Підприємство займається лісовідновленням, проведенням рубок головного користування та рубок формування та оздоровлення лісів, охороною і захистом лісів від пожеж, хвороб та шкідників, незаконних рубок, обслуговуванням і ремонтом доріг.

Загальна площа лісового фонду ДП «Малинський лісгосп АПК» - 24934,4 гектара, в тому числі вкриті лісовою рослинністю землі 22336,7 гектарів (89,6%), із яких 8619,4га (38,6%) штучно створені ліси (лісові культури).

Не вкриті лісовою рослинністю землі – 1671,8га (6,7%), це в основному не зімкнуті лісові культури 839,3га (3,5%), зруби -357,6га (1,5%) і біогалявини - 184,3га (0,8%).

Нелісові землі – 925,9га (4%) представлені, в основному, болотами -748,6 га (3,0%), та трасами електромереж, газових ліній тощо – 120,6 га (1,0%).

Таким чином загальна площа лісових земель в лісгоспі становить 24008,5 гектарів (96%).

Таблиця 1. Адміністративно-організаційна структура та загальна площа

Найменування лісництва, місцезнаходження контор	Адміністративні райони	Площа, га
Барвінківське, с.Барвінки	Малинський	6465,1
Ворсівське, м.Малин	Малинський	5413,8
Недашківське, с.Недашки	Малинський	6089,4
Привітнянське, с.Першотравневе	Малинський	6966.1
Всього по лісгоспу:		24934,4
в т. ч. по адмінрайонах	Малинський	24934,4

По відношенню до минулого 2016 року площа лісгоспу не змінилась.

Згідно лісорослинного районування України територія лісгоспу відноситься до лісорослинної зони (лісогосподарської області) Полісся, Західно – і Центральнополіського (Західне Полісся, Центральне Полісся) лісогосподарського округу та Центральнополіського лісогосподарського району. Житомирська область належить до вологої, помірно теплої агрокліматичної зони і лежить у межах Західноукраїнської геоботанічної підпровінції.

Територія лісгоспу за характером рельєфу являє собою слабо хвилясту рівнину із загальним схилом на північний схід з наявністю невеликих горбів і незначних западин, обумовлених діянням льодовикових вод і нерівномірністю льодових відкладень. Середня висота над рівнем моря – 150м, з коливаннями від 130 до 170м. Клімат помірно-континентальний. Середньорічні температура повітря 6,6 гр.С., кількість опадів 642 мм, тривалість вегетаційного періоду 205 днів. Переважають вітри: взимку – західні, весною – південно-західні, влітку – південно-західні, восени – південно-східні, швидкість яких 3,4 м/сек.

За період багаторічних спостережень самі пізні весняні заморозки зафіксовані в кінці травня, перші осінні – в кінці вересня.

Головне завдання підприємства - відтворення і збереження лісів для сучасних і майбутніх поколінь.

Діяльність підприємства базується на екологічно орієнтованих принципах ведення лісового господарства та лісокористування, а саме:

- збереження лісів високої природоохоронної цінності;
- збереження біотичного різноманіття;
- посилення водоохоронних, захисних, санітарно-гігієнічних, оздоровчих та інших корисних властивостей лісів;
- проведення рубок, які відповідають екології лісу та мінімізації
- негативного впливу на довкілля під час лісозаготівель;
- охорона лісів від пожеж, захист від шкідників та хвороб;
- невиснажливого, безперервного і постійного лісокористування.

Безперервне, невиснажливе і раціональне використання лісових ресурсів передбачає планомірне задоволення потреб виробництва і населення в деревині та іншій лісовій продукції, розширене відтворення, поліпшення породного складу і якості лісів, підвищення їх продуктивності, збереження біологічного різноманіття.

Детальна характеристика лісового фонду підприємства та моніторинг основних показників в порівнянні з попереднім лісовпорядкуванням (2002 р.) приводяться в пункті 4.3 даного Звіту.

III. Критерії моніторингу лісогосподарської і іншої діяльності підприємства.

Згідно вимог критеріїв **8.2, 8.4, 8.5, 9.4** стандарту ООО «Лісова сертифікація» за схемою Лісової Опікунської Ради (FSC), у відповідності з процедурою моніторингу ДП «Малинський лісгосп АПК» щорічно проводить моніторинг лісогосподарської діяльності по наступних показниках:

1. Рубки формування і оздоровлення лісів,
2. Рубки головного користування,
3. Динаміка площ лісогосподарського призначення за їх категоріями, середньої зміни запасів деревини і інших таксаційних показників,
4. Лісовідновні заходи та застосування інтродуцентів.
5. Охорона і захист лісу.
6. Біотехнічні заходи.
7. Динаміка популяцій видів рослин і тварин.
8. Площі лісів високої природно-охоронної цінності, що охороняються.
9. Інформація по соціальних наслідках господарської діяльності і впливу на довкілля.,
10. Аналіз ефективності лісогосподарських заходів.
11. Моніторинг лісів високої природоохоронної цінності (ЛВПЦ).

Таблиця 2. Положення моніторингу змін параметрів лісового фонду, об'ємів та інтенсивності лісочористування, екологічних, соціальних та економічних наслідків.

Об'єкт моніторингу	Вид моніторингу	Відповідальні за проведення моніторингу (структурна одиниця підприємства, відповідальна особа, інші зацікавлені сторони)	Періодичність проведення		Інформація про початок і завершення моніторингу	Перелік документів, які підтверджують проведення моніторингу	Доступ до інформації
			Збору інформації	Звітності			
1	2	3	4	5	6	7	8
Відповідальним за ведення моніторингу в ДП «Малинський лісгосп АПК» призначено головного лісничого Лобачевського Б.М.							
Напрямки моніторингу:							
1. Стан лісового фонду							
1.1 Параметри лісового фонду в т.ч. динаміка середньої зміни приросту і запасів, породна, вікова, бонітетна і інші структури	Лісовпорядкування	Начальник лісовпорядної партії ВО «Укрдержліспроект» та керівник підприємства	10 років	10 років	Постійний	Проект організації і розвитку лісового господарства, матеріали безперервного лісовпорядкування	Загальний

1.1.1 За моніторинг і ведення звітності	Матеріали лісовпорядкування та звітність підприємства	Відділ лісового господарства	щорічно	щорічно	постійний	Звіт для громадськості	Загальний
1.2 Охоронні території за категоріями лісів по господарству і породах	Лісовпорядкування	Начальник лісовпорядної партії ВО «Укрдержліспроект» та керівник підприємства	10 років	10 років	Постійний	Проект організації і розвитку лісового господарства, матеріали безперервного лісовпорядкування	Загальний
1	2	3	4	5	6	7	8
1.2.1 Ведення звітності по охоронних територіях, категоріях	Матеріали лісовпорядкування, постанови, розпорядження, охоронні зобов'язання, тощо	Відділ лісового господарства	щорічно	щорічно	постійний	Звіт для громадськості	Загальний
1.3 Флора і фауна, в т.ч. рідкісні та зникаючі види тварин і рослин	Лісовпорядкування	Начальник лісовпорядної партії ВО «Укрдержліспроект» та керівник підприємства	10 років	10 років	Постійний	Проект організації і розвитку лісового господарства, матеріали безперервного лісовпорядкування	Загальний
1.3.1 Флора і фауна, в т.ч. рідкісні та зникаючі види тварин і рослин	Спостереження і обстеження зацікавленими сторонами	Інженер ОЗЛ лісничі, помічники лісничих, старші майстри та майстри лісу	щорічно	щорічно	постійний	Акт обстеження	Загальний
1.4 Санітарний стан лісів	Лісопатологічне обстеження	Начальник лісовпорядкувальної партії ВО «Укрдержліспроект» та головний лісничий	10 років	10 років	Постійний	Проект організації і розвитку лісового господарства, матеріали безперервного лісовпорядкування	Загальний
1.4.1 За веденням звітності по санітарному стану	Лісопатологічне обстеження	Відділ лісового господарства	щорічно	щорічно	постійний	Акти лісопатологічного обстеження, плани санітарно – оздоровчих заходів	Загальний

Таблиця 3. Види моніторингу що проводяться в ДП «Малинський лісгосп АПК»

№ п\п	Вид моніторингу	Хто проводить	Інструкція якою керується виконавець	Перелік документів, які підтверджують проведення моніторингу
1	2	3	4	5
1	Складання статистичної (виробничої і фінансової) звітності	Головний економіст, начальник відділу ЛГ	Державне статистичне спостереження	Форми 10-ЛГ, 3-ЛГ річний звіт по підприємству
2	За зміною параметрів лісового фонду (приріст деревини, середні таксаційні показники, породна, вікова і бонітетна структура, тощо)	Головний лісничий, начальник відділу ЛГ	Процедура моніторингу за зміною параметрів лісового фонду	Матеріали базового та безперервного лісовпорядкування, звіт для громадськості
1	2	3	4	5
3	Облік лісових ресурсів, що вилучаються із лісу у вигляді лісопродукції і інших видів користування, обсяги і інтенсивність лісокористування	Головний лісничий, головний економіст, начальник відділу ЛГ	Інструкція з обліку лісопродукції	Акт приймання – здачі робіт, акт обстеження місць заготівлі деревини, форми 10-ЛГ, 3-ЛГ, звіт для громадськості
4	Екологічні, соціальні та економічні наслідки та вплив господарської діяльності на соціальне положення місцевого населення	Головний лісничий, головний економіст	Інструкція з оцінки можливого соц. та ек. впливу л.г заходів що плануються	Річний звіт по підприємству, звіт для громадськості, звіт по ОВНС
5	витрати, продуктивність і ефективність системи лісоуправління, в т.ч витрати і ефективність по видах діяльності (охороні, захисту, відновлення лісів, лісозаготівлях тощо)	Головний економіст	Методичні рекомендації з формування собівартості продукції Київ - 2013	Форми 10-ЛГ, річний звіт по підприємству
6	Лісовідновлення	Начальник відділу ЛГ, інженер з охорони і захисту лісу	Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів 2009	Форми 10-ЛГ, матеріали технічного приймання та інвентаризації, матеріали лісовпорядкування
7	Інтродуценти	Начальник відділу ЛГ, інженер з охорони і захисту лісу	Процедура моніторингу інтродуцентів	Звіт для громадськості, матеріали лісовпорядкування
8	Захист і охорона лісів, в тому числі обсяги незаконно заготовленої деревини і інші види незаконної діяльності на території лісгоспу	Начальник відділу ЛГ, інженер з охорони і захисту лісу	Лісовий Кодекс України, Правила пожежної безпеки в лісах України. Інструкція з оформлення органами Держкомлісгоспу України матеріалів про адміністративні правопорушення Київ 2010	Форми 10-ЛГ, 1-АП, річний звіт по підприємству, звіт для громадськості.

9	Обсяги і витрати на екологічні заходи та вплив господарської діяльності на довкілля	Головний лісничий, головний економіст	Податковий Кодекс України. Інструкція з оцінки можливого соціального та екологічного впливу лісогосподарських заходів на довкілля.	Річний звіт. Оцінка впливу на навколишнє природне середовище (ОВНС) запланованої господарської діяльності.
10	Облік шкідників і хвороб лісу, площі і запаси насаджень, пошкоджених шкідниками, хворобами і іншими причинами, планування і виконання санітарно – оздоровчих заходів	Інженер з охорони і захисту лісу	Санітарні правила в лісах України.	Акти лісопатологічного обстеження, план санітарно – оздоровчих заходів, книга обліку шкідників та хвороб лісу, річний звіт «Санітарний огляд лісів», ф. 10-ЛГ
11	Динаміка соціальних характеристик на підприємстві	Ст. інспектор з кадрів	Інструкція щодо заповнення форми держ. статистичного спостереження	Стат. Ф 6-ПВ. Річний звіт по роботі з кадрами.

IV. Результати моніторингу діяльності підприємства.

4.1. Рубки формування та оздоровлення лісів.

В 2016 році рубки формування та оздоровлення лісів були проведені на площі 1480,51 га.

Таблиця 4. Обсяги рубок формування і оздоровлення лісів по їх видах

Вид рубки	За 2016 рік					
	План			Факт		
	Пл.,га	Заг. запас м3	в т.ч. ліквід.	Пл.,га	Заг. запас м3	в т.ч. ліквід.
1	2	3	4	5	6	7
Всього:	761,0	81839	71839	761,0	82155	72155
ОСВ	42,6	288	0	42,6	288	0
ПРЧ	33,3	385	40	33,3	385	40
ПРЖ	62,7	1468	1335	62,7	1475	1342
ПРХ	100,4	5559	4809	100,4	5636	4886
Разом РД	239,0	7700	6184	239,0	7784	4326
СРС	166,1	49985	44357	166,1	49935	44307
СРВ	330,2	18151	15881	330,2	18388	16118
ІГР	25,7	6003	5417	25,7	6048	5462

Примітка: види рубок скорочено:

РД – рубки догляду, ОСВ – освітлення, ПРЧ – прочищення, ПРЖ – проріджування, ПРХ – прохідні рубки, СРВ – санітарні рубки вибіркової, СРС – санітарні рубки суцільні, ІГР – інші господарські рубання.

В цілому загальний план проведення рубок формування і оздоровлення лісів в 2016 році по площі виконано на 100 %.

При запланованому до рубання загальному обсязі деревини 81839 м³ було фактично заготовлено 82155 м³(100,4%).

Цілі проведення рубок формування та оздоровлення лісів досягнуті. Негативних наслідків від проведення рубок не виявлено.

Обсяги рубок формування та оздоровлення лісів і інші рубки плануються згідно матеріалів лісовпорядкування на основі натурального обстеження ділянок.

Середньорічні прямі витрати на проведення рубок формування та оздоровлення лісів в 2016 році становили **3050,9** тис. грн. Середні прямі витрати на заготовлю 1 м³ деревини від рубок формування та оздоровлення лісів і інших рубок склали **37,14** грн.

Прямі витрати на проведення 1 га рубок догляду становлять:

- освітлення 2376 грн.,
- прочищення 2739 грн.,
- проріджування 3466 грн.,
- прохідна рубка 5282 грн.;

на проведення 1 га вибіркових санітарних рубок – 6159 грн.

на проведення 1 га суцільних санітарних рубок – 28977 грн.

Витрати коливаються в залежності від структури технологічного процесу рубки, запасу деревини та вартості робіт і матеріалів.

4.2 Рубки головного користування і загальний обсяг рубок по їх категоріях.

Таблиця 5. Обсяги рубок головного користування проведених за 2016 рік в порівнянні з розрахунковою лісосікою.

Господарство (госпсекція)	Розрахункова лісосіка			Освоєно за 2016 рік		
	Площа, га	Запас, тис.м ³		Площа, га	Запас, тис.м ³	
		загал.	в т.ч. ліквід		загал.	в т.ч. ліквід
Хвойне – соснова	102,0	33,74	30,81	110,5	36,397	33,061
Твердолистяне – грабова	1,4	0,32	0,31	0,2	0,058	0,049
М'яколистяне – Разом:	41,8	9,46	8,63	19,2	2,193	2,082
в т.ч. березова	23,4	4,94	4,52	4,8	0,912	0,859
чорновільхова	18,4	4,52	4,11	4,4	1,281	1,223
Разом:	145,2	43,52	39,75	119,9	38,648	35,192

Щорічні обсяги отриманої деревини в результаті проведення рубок головного користування знаходяться в межах розрахункової лісосіки. В розрізі господарських секцій переважають хвойні лісосіки, які протягом року додатково виявляли, що потребують позачергової рубки за станом в рахунок інших господарських секцій в межах щорічного користування.

Діюча розрахункова лісосіка затверджена Наказом Міністерства екології та природних ресурсів за № 14 – аг від 15.04.2015 року в обсязі 39,75 тис. м³ ліквідної деревини.

Таблиця 6. Щорічний обсяг рубок головного користування за способами рубок

Господарство, господарська секція	Експлуатаційний фонд (чисельник – площа, га; знаменник – запас, тис.м ³)	Прийнята розрахункова лісосіка							
		лісовпорядкуванням				2-ою л/в нарадою			
		площа, га	запас, тис.м ³			площа, га	запас, тис.м ³		
			стовбурний	ліквідний	ділової деревини		стовбурний	ліквідний	ділової деревини
Захисні ліси									
<i>Господарська частина – захисні ліси з обмеженим режимом користування на рівнині</i>									
Суцільнолісосічні рубки									
М'ЯКОЛИСТЯНЕ – всього	<u>24,4</u> 4,87	1,6	0,31	0,28	0,11	1,6	0,31	0,28	0,11
в тому числі за господарськими секціями:									
–березова	<u>13,0</u> 2,48	1,6	0,31	0,28	0,11	1,6	0,31	0,28	0,11
–березова в надм.звол. умовах зростання	<u>7,7</u> 1,60	-	-	-	-	-	-	-	-
–чорновільхова	<u>3,7</u> 0,79	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за способом рубки	<u>24,4</u> 4,87	1,6	0,31	0,28	0,11	1,6	0,31	0,28	0,11
Експлуатаційні ліси									
<i>Господарська частина – експлуатаційні ліси на рівнині</i>									
Суцільнолісосічні рубки									
ХВОЙНЕ – всього	<u>715,1</u> 236,49	102,0	33,74	30,87	22,93	102,0	33,74	30,87	22,93
в тому числі за господарськими секціями:									
–соснова	<u>714,7</u> 236,38	102,0	33,74	30,87	22,93	102,0	33,74	30,87	22,93
–соснова в осер. кореневої губки	<u>0,4</u> 0,11	-	-	-	-	-	-	-	-
ТВЕРДОЛИСТЯНЕ – всього	<u>14,5</u> 3,35	1,4	0,32	0,31	0,07	1,4	0,32	0,31	0,07
в тому числі за господарськими секціями:									
–грабова	<u>14,5</u> 3,35	1,4	0,32	0,31	0,07	1,4	0,32	0,31	0,07
М'яколистяне - всього	<u>268,4</u> 59,61	40,2	9,15	8,35	3,58	40,2	9,15	8,35	3,58
Березова	<u>109,9</u> 23,34	21,8	4,63	4,24	1,75	21,8	4,63	4,24	1,75
Березова в надмірно зволож. умовах зростання	<u>61,0</u> 12,30	-	-	-	-	-	-	-	-
Осикова	<u>4,2</u> 1,09	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього по підприємству:									
Суцільнолісосічні рубки									

Господарство, господарська секція	Експлуа- таційний фонд (чи- сельник – площа,га; знамен- ник – запас, тис.м ³)	Прийнята розрахункова лісосіка							
		лісовпорядкуванням				2-ою л/в нарадою			
		пло- ща, га	запас, тис.м ³			пло- ща, га	запас, тис.м ³		
			стов- бур- ний	ліквід- ний	діло- вої дере- вини		стов- бур- ний	ліквід- ний	діло- вої дере- вини
ХВОЙНЕ – всього	<u>715,1</u> 236,49	102,0	33,74	30,81	22,93	102,0	33,74	30,81	22,93
в тому числі за господарсь-кими секціями:									
–соснова	<u>714,7</u> 236,38	102,0	33,74	30,81	22,93	102,0	33,74	30,81	22,93
–соснова в осер. кореневої губки	<u>0,4</u> 0,11	-	-	-	-				
ТВЕРДОЛИС- ТЯНЕ – всього	<u>14,5</u> 3,35	1,4	0,32	0,31	0,07	1,4	0,32	0,31	0,07
в тому числі за господарсь-кими секціями:									
–грабова	<u>14,5</u> 3,35	1,4	0,32	0,31	0,07	1,4	0,32	0,31	0,07
М'ЯКОЛИСТЯНЕ – всього	<u>292,8</u> 64,48	41,8	9,46	8,63	3,69	41,8	9,46	8,63	3,69
в тому числі за господарсь-кими секціями:									
–березова	<u>122,9</u> 25,82	23,4	4,94	4,52	1,86	23,4	4,94	4,52	1,86
Березова в надмірно зволож. Умовах зростання	<u>68,7</u> 13,9	-	-	-	-	-	-	-	-
–осикова	<u>4,2</u> 1,09	-	-	-	-	-	-	-	-
–чорновільхова	<u>95,9</u> 23,43	18,4	4,52	4,11	1,83	18,4	4,52	4,11	1,83
-тополева	<u>1,1</u> 0,24	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за спосо- бом рубки	<u>1022,4</u> 304,32	145,2	43,52	39,75	26,69	145,2	43,52	39,75	26,69

Заготівля деревини та її вивезення проводиться згідно з лісорубними квитками, які видаються Житомирським обласним управлінням лісового та мисливського господарства в обсязі розрахункової лісосіки (39,75 тис. м³). За 2016 рік розрахункова лісосіка освоєна на 88,5 %. Рубки головного користування суцільнолісосічні в 2016 році проведені на площі 119,9 га.

До початку проведення рубок проводиться обстеження лісосік і визначається спосіб лісовідновлення, дається оцінка потенціального впливу рубки на навколишнє природне середовище та передбачаються заходи по мінімізації негативного впливу рубки на довкілля. Результати заносяться в Акт оцінки потенціального впливу на навколишнє природне середовище (ОВНС).

Після рубки, при проведенні огляду місць заготівлі деревини, на кожній лісосіці проводиться обстеження за наслідками рубки і дається оцінка екологічних наслідків.

За результатами оглядів, на лісосіках минулого ревізійного періоду негативних наслідків, а саме: погіршення біорізноманіття та гідрологічних і ґрунтових умов, ерозії ґрунту, забруднення ґрунту і води виробничими відходами та побутовим сміттям тощо, **не виявлено**.

4.3. Динаміка площ лісогосподарського призначення за їх категоріями, середньої зміни запасів і інших таксаційних показників.

Динаміка змін в лісовому фонді підприємства приводиться у порівнянні з попереднім базовим лісовпорядкуванням (2002р) в таблиці 7.

Таблиця 7. Поділ загальної площі лісового фонду за категоріями лісових ділянок, їх динаміка за ревізійний період.

Показники	За даними лісовпорядкування		Різниця		
	на 01.01.2003р.	на 01.01.2015р.	+	-	%
1	2	3	4	5	6
Загальна площа земель лісового фонду, га	24994.0	24934.4		-59.6	0.2
із них : Лісові землі	24234.1	24008.5		-225.6	0.9
в тому числі: - вкриті лісовою рос.	22840.8	22336.7		-504.1	2.2
із яких лісові культури	8702.6	8619.4		-83.2	1.0
- не зімкнуті лісові культури	258.8	839.3	580,5		224.3
- лісові розсадники, плантації		2.2	2.2		
- зруби	108.8	357.6	248,8		228.7
- галявини	828.2	272.8		-555.4	67.1
- біогалявини					
- лісові шляхи, просіки, канави	192.3	199.9	7,6		4.0
Разом не вкритих:	942.2	630.4		-311.8	33.1
Нелісові землі:	759.9	925.9	166,0		21.8
із яких: - рілля		42,3	42,3		
- сіножаті					
-пасовища					
- води					
- болота	654.4	748.6	94,2		14,4
- садиби, споруди	4,5	4,4		-0.1	2.2
- траси	57.8	107.5	49,7		86.0
- інші нелісові землі	6,3	4,9		-1.4	22.2

Збільшення загальної площі лісгоспу в порівнянні з даними лісовпорядкування 2002 року відбулося за рахунок уточнення площ при виготовленні державних актів на право постійного користування землею під час проведення землепорядних робіт 2015 року. Лісові ділянки в практичній діяльності використовуються за цільовим призначенням. Про це свідчить деяке збільшення питомої ваги вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок +2,2 відсотки. При цьому мають місце збільшення площі зрубів і незімкнутих лісових культур. Нелісові землі збільшились на 21,8 відсотка за рахунок боліт +14,4 відсотка і трас ліній електропередач +86,0 відсотка. Збільшення площі боліт пояснюється змінами в гідрологічному режимі, траси виявлені лісовпорядкуванням та встановлено за погодженням охоронні зони.

Таблиця 8. Моніторинг динаміки породної та вікової структури деревостанів.

Групи порід, групи віку	Площа				Зміни	
	за станом на 01.01. 2003 року		за станом на 01.01. 2014 року		+ -, га	% %
	га	%	га	%		
Хвойні						
Молодняки	4577.1	31.2	2215.8	15.6	-2361.3	51.6
Середньовікові	7700.7	52.6	6037.9	42.4	-1662.8	21.6
Пристигаючі	2130.6	14.5	5203.2	36.6	+3072.6	144.2
Стиглі і перестійні	253.9	1.7	774.3	5.4	+520.4	205.0
Разом	14662.3	100.0	14231.2	100.0	-431.1	2.9
Твердолистяні						
Молодняки	83.1	13.5	104.1	17.7	+21.0	25.3
Середньовікові	346.1	56.0	205.0	34.9	-141.1	40.8
Пристигаючі	117.6	19.0	198.4	33.8	+80.8	68.7
Стиглі і перестійні	70.8	11.5	80.0	13.6	+9.2	13.0
Разом	617.6	100.0	587.5	100.0	-30.1	4.9
М'яколистяні						
Молодняки	917.5	12.1	748.7	10.0	-168.8	18.4
Середньовікові	5140.1	68.0	2371.6	31.5	-2768.5	53.9
Пристигаючі	1116.7	14.8	3598.0	47.9	+2481.3	222.2
Стиглі і перестійні	386.6	5.1	799.7	10.6	+413.1	106.9
Разом	7560.9	100.0	7518.0	100.0	-42.9	0.6
Усього						
Молодняки	5577.7	24.4	3068.6	13.7	-2509.1	45.0
Середньовікові	13186.9	57.8	8614.5	38.6	-4572.4	34.7
Пристигаючі	3364.9	14.7	8999.6	40.3	+5634.7	167.5
Стиглі і перестійні	711.3	3.1	1654.0	7.4	+942.7	132.5
Разом	22840.8	100.0	22336.7	100.0	-504.1	2.2

Лісові ділянки в практичній діяльності використовуються ефективно. Про це свідчить зменшення питомої ваги некритих лісовою рослинністю лісових ділянок (з 3,7% до 2,5%), поліпшення середніх таксаційних показників.

За минулий ревізійний період збільшилась питома вага сосни звичайної на 3,3%, вільхи чорної на 0,8%, площа дуба високостовбурного зменшилась на

3,9%, а берези на 1,9%. Наявність на площі 5,5 га низько бонітетних (5 і нижче класів бонітету) насаджень пояснюється жорсткими умовами зростання.

Таблиця 9. Динаміка середніх таксаційних показників

Середні таксаційні показники						
Вік, ро-кІв	Клас бонІ-тету	Пов-нота	Запас на 1 га, куб.м		Середня зміна запасу	
			вкритих лісовою рослин-ністю земель	стиглих І пере-стІйних насад-жень	загаль-на, тис. куб.м	на 1 га вкри-тих лісовою рослинністю земель, куб.м
СОСНА БАНКСА						
31	1.8	0.82	126		0.21	4.1
35	2.1	0.68	119		0.10	3.4
Зміни						
+4	-0.3	-0.14	-7	-	-0.11	-0.7
СОСНА КРИМСЬКА						
24	1.6	0.77	128			5.3
36	1.4	0.83	217		0.01	6.0
Зміни						
+12	+0.2	+0.06	+89	-	+0.01	+0.7
СОСНА ЗВИЧАЙНА						
48	1.1	0.71	228	308	51.82	4.7
55	1.0	0.73	267	331	54.99	4.9
Зміни						
+7	+0.1	+0.02	+39	+23	+3.17	+0.2
СОСНА ЗВ. В ОСЕРЕДКАХ КОР. ГУБ.						
47	1.0	0.72	249	260	19.28	5.3
56	1А.9	0.76	313	275	16.13	5.6
Зміни						
+9	+0.1	+0.04	+64	+15	-3.15	+0.3
ЯЛИНА ЄВРОПЕЙСЬКА						
36	1А.3	0.75	190		0.03	5.3
47	1А.4	0.76	245		0.05	5.2
Зміни						
+11	-0.1	+0.01	+55	-	+0.02	-0.1
ДУБ ЧЕРВОНИЙ						
30	2.0	0.80	80			2.6
38	3.2	0.71	83			2.2
Зміни						
+8	-1.2	-0.09	+3	-	-	-0.4
ДУБ ЗВИЧАЙНИЙ						
53	1.8	0.68	160	137	1.01	3.0
58	2.0	0.67	159	185	0.88	2.7
Зміни						
+5	-0.2	-0.01	-1	+48	-0.13	-0.3
ГРАБ ЗВИЧАЙНИЙ						
44	2.0	0.78	195	227	1.12	4.4
45	1.9	0.75	196	232	1.00	4.4
Зміни						
+1	+0.1	-0.03	+1	+5	-0.12	-
ЯСЕН ЗВИЧАЙНИЙ						
30	2.0	0.84	122		0.01	4.1

Продовження таблиці 9. Динаміка середніх таксаційних показників

Середні таксаційні показники						
Вік, ро-кІв	Клас бонІ-тету	Пов-нота	Запас на 1 га, куб.м		Середня зміна запасу	
			вкритих лісовою рослин-ністю земель	стиглих І пере-стІйних насад-жень	загаль-на, тис. куб.м	на 1 га вкри-тих лісовою рослинністю земель, куб.м
61	2.0	0.63	225			3.6
				Зміни		
+31	-	-0.21	+103		-0.01	-0.5
				ЯВІР		
35	2.0	0.70	130		0.03	3.7
-	-	-	-		-	-
				Зміни		
-	-	-	-		-0.03	-
				КЛЕН ЯСЕНОЛИСТИЙ		
-	-	-	-		-	-
26	2.0	0.60	77		0.01	3.0
				Зміни		
-	-	-	-		+0.01	-
				В'ЯЗ ШОРСТКИЙ		
-	-	-	-		-	-
36	1.0	0.51	52			1.4
				Зміни		
-	-	-	-		-	-
				АКАЦІЯ БІЛА		
32	1.8	0.65	102	117	0.07	3.2
36	1.8	0.63	104	127	0.08	2.9
				Зміни		
+4	-	-0.02	+2	+10	+0.01	-0.3
				БЕРЕЗА ПОВИСЛА		
42	1.7	0.70	152	217	14.08	3.6
42	1.6	0.69	151	214	13.71	3.6
				Зміни		
-	+0.1	-0.01	-1	-3	-0.37	-
				ОСИКА		
41	1.1	0.77	209	255	1.67	5.1
34	1.3	0.73	157	259	1.47	4.6
				Зміни		
-7	-0.2	-0.04	-52	+4	-0.20	-0.5
				ВІЛЬХА ЧОРНА		
42	1.9	0.70	161	229	12.68	3.8
47	1.8	0.69	186	243	13.19	3.9
				Зміни		
+5	+0.1	-0.01	+25	+14	+0.51	+0.1
				ЛИПА ДРІВНОЛИСТА		
-	-	-	-		-	-
50	1.0	0.72	170		0.04	3.4
				Зміни		
-	-	-	-		+0.04	-
				ТОПОЛЯ КАНАДСЬКА		
40	3.9	0.47	157	157	0.04	3.9

Продовження таблиці 9. Динаміка середніх таксаційних показників

Середні таксаційні показники						
Вік, років	Клас бонітету	Повнота	Запас на 1 га, куб.м		Середня зміна запасу	
			вкритих лісовою рослинністю земель	стиглих і перестійних насаджень	загальна, тис. куб.м	на 1 га вкритих лісовою рослинністю земель, куб.м
34	3.0	0.56	218	218	0.01	6.4
			Зміни			
-6	+0.9	+0.09	+61	+61	-0.03	+2.5
			ВЕРБА ЛАМКА			
16	4.8	0.56	29			1.8
20	4.4	0.45	52		0.02	2.6
			Зміни			
+4	+0.4	-0.11	+23	-	+0.02	+0.8
Разом						
46	1.3	0.71	206	260	102.05	4.5
51	1.2	0.72	236	277	101.69	4.6
			Зміни			
+5	+0.1	+0.01	+30	+17	-0.36	+0.1

Насадження з повнотою 0,3-0,4 займають площу 104,0 га. Їхня наявність зумовлена такими факторами: пошкодженням хворобами, несприятливими кліматичними та природними явищами. Діагностична характеристика типів лісу викладена в Основних положеннях організації і розвитку лісового господарства Житомирської області.

Насадження з панівними породами, що не відповідають типам лісу, займають площу 6138,3 га, або 27,5% вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок із них сосна в осередках кореневої губки складає 47%, береза повисла – 43%.

В результаті змін, що сталися за ревізійний період, площа вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок зменшилась на 504,1 га або %, загальний запас зріс на 558,10 тис.м³, або 12,1%. Від прогнозу попереднього лісовпорядкування відрізняється відповідно на -0,6% і -4,6%.

Основними причинами зміни площі вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок і загальних запасів є вирубування лісу рубками головного користування та суцільними санітарними рубками, створення лісових культур та переведення незімкнутих лісових культур в покриті лісовою рослинністю ділянки.

Площа і запас стиглих деревостанів у порівнянні з даними минулого лісовпорядкування збільшились відповідно на 943,7 га і 272,98 тис.м³, або 132,9% і 147,6%, в тому числі експлуатаційного фонду відповідно збільшилась на 331,3 га і 121,8 тис.м³, або 47,9% і 66,7%. Основними причинами зміни площі і запасу стиглих насаджень є перехід пристигаючих насаджень у стиглі в результаті природного росту насаджень.

Таблиця 10. Поділ вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок за класами бонітету, га

Переважаюча деревна порода	Класи бонітету									Разом
	1Б I вище	1А	1	2	3	4	5	5А	5Б	
СОСНА БАНКСА			3.0	19.3	6.2					28.5
СОСНА КРИМСЬКА			1.0	0.8						1.8
СОСНА ЗВИЧАЙНА	1925.8		1590.7			9.0				
	36.5		7604.9		138.8					11305.7
СОСНА ЗВ. В ОСЕРЕДКАХ КОР. ГУВ.	8.6		1928.6							2886.5
	616.3		333.0							
ЯЛИНА ЄВРОПЕЙСЬКА		7.0		1.7						8.7
ДУБ ЧЕРВОНИЙ				0.5		0.7				1.2
ДУБ ЗВИЧАЙНИЙ				196.4						
		71.8		43.7	6.8	2.0				320.7
ГРАБ ЗВИЧАЙНИЙ				205.9						
		19.1		5.7						230.7
ЯСЕН ЗВИЧАЙНИЙ				0.8						0.8
КЛЕН ЯСЕНОЛИСТИЙ				2.2						2.2
В'ЯЗ ШОРСТКИЙ				2.7						2.7
АКАЦІЯ БІЛА	2.0	1.0	5.6	12.9	6.4	1.3				29.2
БЕРЕЗА ПОВИСЛА	281.6		2251.7			2.5				3825.5
	66.7		1051.0		172.0					
ОСИКА			176.9		8.6					323.8
	5.2	27.7		105.4						
ВІЛЬХА ЧОРНА			606.4		115.3					
	2.7	42.4		2574.3		7.4	0.4			3348.9
ЛИПА ДРІВНОЛИСТА			10.7	0.3						11.0
ТОПОЛЯ КАНАДСЬКА					1.1					1.1
ВЕРБА ЛАМКА						4.6	3.1			7.7
Разом	2901.8		7295.9		32.3	5.5				
	121.7		11481.7		497.8					22336.7

Стан і динаміка лісового фонду дають можливість в цілому оцінити екологічний стан лісів лісгоспу на рік лісовпорядкування. Усі види господарської діяльності велися згідно чинних нормативних актів. Вони були направлені на підвищення якісного стану і продуктивності лісів, збереження і підвищення їх захисних властивостей. Негативного впливу на навколишнє середовище господарська діяльність не спричинила.

В зоні діяльності лісгоспу джерел шкідливого впливу на ліс лісовпорядкуванням не виявлено.

Поділ території лісгоспу за зонами радіаційного забруднення цезієм 137 станом на 01.01.2012 року приведено в таблиці 11. Забруднення до 2 кі/км² складає 98,8%, від 10,1 до 15 кі/км² –1,2% і відноситься до 2 зони, в якій господарська діяльність заборонена, крім лісовідновлення.

Таблиця 11. Поділ території за зонами радіаційного забруднення станом на 01.01.2012 р. (щільність забруднення ґрунту цезієм-137 в Кі/км²)

Назва лісництв	Загальна площа забруднення	Номери кварталів (чисельник) і площа (знаменник) за щільністю забруднення						
		зона 1	зона 2			зона 3		
			підзона					
			а	б	в	а	б	
		більше 15,1	5,1 – 7,0	7,1 – 10,0	10,1 – 15,0	1,1 – 2,0	2,1 – 5,0	
Барвінківське	6465,1					<u>1-74</u> 6465,1		
Ворсівське	5413,8					<u>1-67</u> 5413,8		
Недашківське	6089,4				<u>5-7,12</u> 287,0	<u>1-4,8-</u> <u>11,13-64</u> 5802,4		
Привітнянське	6966,1					<u>1-74</u> 6966,1		
Усього по лісгоспу:	24934,4				287,0	24647,4		

Антропогенні зміни навколишнього природного середовища – забруднення атмосфери, зміна клімату, дії несприятливих ґрунтово-гідрологічних чинників приводять до погіршення стану лісів, що негативно впливає на їх ресурсний потенціал та захисні властивості.

Для сталого управління лісами в таких умовах потрібна регулярна об'єктивна і своєчасна інформація щодо динаміки стану лісових об'єктів та прогнозу розвитку ситуацій.

4.4. Лісовідновні заходи. Застосування інтродуцентів.

Середня щорічна площа фонду лісовідновлення близько 230га, представлена зрубами минулого і частково поточного років.

Направленість і результативність ходу природного поновлення як на не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянках, так і під наметом лісу в регіоні вивчені в достатній мірі. Висновки наукових досліджень і виробничого досвіду з природного поновлення лісу такі – в умовах господарства, лісовідновлення повинно проводитись переважно штучним методом, за винятком березових та осикових зрубів в сирих і мокрих типах умов місцезростання а також вільхових.

На території ДП «Малинський лісгосп АПК» практикується вирощування інтродуцентів. До них відносяться: дуб червоний, акація біла.

Використання інтродуцентів, створених в минулому, по результатах спостережень і таксаційної характеристики деревостанів, в основному, не приводить до негативних лісівничо-екологічних наслідків, оскільки дуб

червоний введений в кількості три ряди по периметру площ посадок і створив буферне узлісся для соснових культур, що унеможливило конкурування в складі насаджень. Акація біла відновлювалась природнім шляхом порослевими відростками в місцях, де росла раніше, на даних площах нерентабельно створювати інші похідні деревостани, оскільки порослева акація швидко відновлюється, і виникає необхідність додаткових ручних чи механізованих доглядів. Крім того, акація біла являється цінним медоносом.

Таблиця 12. Обсяги основних робіт з лісовідновлення за 2016 рік та планові обсяги на 2017 рік

№ пп	Вид робіт	Обсяги робіт			
		2016 рік		на 2017 рік	
		План	Факт	План на I кв	Факт за I квартал
1	Підготовка ґрунту під лісові культури, га	254,9	265,9	-	47,8
2	Створення лісових культур: посадкою, га	232,3	232,3	18,9	239,0
3	Сприяння природному поновленню, га	1,9	1,9	-	-
4	Доповнення лісових культур та ввід, га	232,9	232,9	-	134,3
5	Догляд за лісовими культурами, га	211,1	211,1	-	-
6	Заготівля лісового насіння, кг	457	457	-	-
	в т.ч. сосна	55	55		
	дуб	402	402		
7	Вирощування садивного матеріалу, га	0,53	0,542	-	-
8	<i>Вирощено стандартних сіянців, тис. шт</i>	<i>991,0</i>	<i>1781,3</i>	-	-

Прямі витрати на лісовідновні роботи в 2016 році склали 1281,5 тис. грн. Таким чином витрати на створення 1 га лісових культур становлять 5516,57 грн.

Дані таблиці 12 свідчать про те, що цілі по виконанню обсягів лісовідновлення досягнуті. Планові завдання по показниках виконані і перевиконані.

За рахунок впровадження нових технологій вирощування посадкового матеріалу в контрольованому середовищі і інших заходів, вихід сіянців з одиниці площі збільшився в два рази.

4.5. Охорона і захист лісу.

Протипожежне впорядкування включає комплекс правових, організаційних технічних, лісгосподарських та інших заходів, направлених на попередження

виникнення пожеж, обмеження їх розповсюдження, зниження пожежної безпеки в лісі, підвищення пожежестійкості деревостанів, своєчасне виявлення пожеж та їх гасіння. Заходи з охорони лісів від пожеж запроектовані з врахуванням економічних, біологічних і екологічних особливостей лісового фонду.

В основу проектування покладені положення Правил пожежної безпеки в лісах України (2005), Положення про лісові пожежні станції (2006), узгоджені з лісгосподарськими підприємствами основні заходи з протипожежного улаштування. Пожежна безпека в лісі повинна забезпечуватися проведенням профілактичних заходів, оперативного виявлення і ліквідації лісових пожеж на території лісового фонду. З цією метою слід проводити розробку оперативних протипожежних планів, встановлювати регламент роботи лісопожежних служб в залежності від пожежної небезпеки і фактичної горимості лісів, проводити регулювання відвідування лісових урочищ, контролювати дотримання правил пожежної безпеки та ряд інших заходів.

Ступінь пожежної небезпеки визначався за „ Шкалою оцінки природної пожежної небезпеки лісових ділянок лісового фонду ” розробленою інститутом „ Укрдліпроліс ” і затвердженою наказом Міністерства лісового господарства України від 2 червня 1997 року № 52.

Таблиця 13. Розподіл лісових ділянок за класами пожежної небезпеки, в межах лісництв, га

Класи пожежної небезпеки					Разом	Середній клас пожежної небезпеки
1	2	3	4	5		
Барвінківське лісництво						
730.4	2298.0	1031.4	2070.9	334.4	6465.1	2.84
Ворсівське лісництво						
827.3	2420.9	720.0	1155.8	289.8	5413.8	2.56
Недашківське лісництво						
710.7	1601.5	841.2	2649.6	286.4	6089.4	3.03
Привітнянське лісництво						
1234.2	2844.4	1264.0	1305.3	318.2	6966.1	2.51
УСЬОГО						
3502.6	9164.8	3856.6	7181.6	1228.8	24934.4	2.73

Територія характеризується 2,73 класом пожежної небезпеки, що зумовлено значною питомою вагою вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок хвойних насаджень (42,4% середньовікових, 42,0% пристигаючих та стиглих і 15,6% молодняків), твердолистяних імяколистяних насаджень середньовікових (відповідно 34,9 і 31,6%) , пристигаючих і стиглих (відповідно 47,4% і 58,4%) і відвідуванням лісу населенням.

Територія лісгоспу за способами виявлення лісових пожеж і боротьби з ними розділена на наземну охорону лісів. Охорона лісів забезпечується шляхом наземного патрулювання лісовою охороною та тимчасовими пожежними сторожами. Для ліквідації пожеж діє 1 ЛПС.

Таблиця 14.Обсяги заходів по охороні і захисту лісу від пожеж

Найменування	Одиниця вимірювання	Існує	Проектується	Прийнято 2-ю л/в нарадою	Термін виконання
1.Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки					
1.1.Створення добровільних пожежних дружин	шт. чол.	4 60	4 60	4 60	ревізійний період
1.2. Проведення навчань, інструктажів та перевірку знань з пожежної безпеки посадових осіб та осіб, відповідальних за протипожежну безпеку	шт.	8	8	8	щорічно
1.3.Організація лісової пожежної станції 1 типу	шт.	1	1	1	ревізійний період
1.4 Створення пунктів зосередження протипожежного інвентаря	шт.	3	4	4	ревізійний період
1.5.Щорічна розробка оперативномобілізаційного плану на випадок виникнення лісових пожеж	план	3	3	3	щорічно
1.6. Створення резерву паливно-мастильних матеріалів	шт. літрів	4 2000	4 2000	4 2000	щорічно
1.7.Перевірка стану готовності до пожежно-небезпечного періоду	пер.	2	2	2	щорічно
1.8.Матеріально-технічне забезпечення лісопожежних служб	тис.грн.		200,0	200,0	щорічно
1.9.Утримання сил і засобів виявлення пожеж і пожежогасіння	тис.грн.	6,0	10,0	10,0	щорічно
1.10.Наймання тимчасових пожежних сторожів	чол.		5	5	щорічно
1.11.Організація контрольних постів в місцях в'їзду в ліс	шт	4	6	6	щорічно
1.7. 1.12. Створення електронних карт-сх схем протипожежного впорядкування території лісгоспу.	шт.	-	1	1	ревізійний період
1.13.Організація зв'язку	тис.грн.		25,0	25,0	щорічно
1.14.Організація лісової пожежної станції 1 типу	шт.	1	1	1	ревізійний період

Всього використано в 2016 році коштів на охорону лісу від пожеж 802,3 тис.грн.

Таблиця 15. Звіт про виконання робіт по поліпшенню санітарно – екологічного стану станом на 01.04. 2017р.

№ п/п	Найменування показників	Одиниці виміру	З початку року
1	Встановлено квартальних стовпів	шт.	3
2	Поновлено квартальних стовпів	шт.	5
3	Встановлено межових інформаційних знаків	шт.	39
4	Поновлено межових інформаційних знаків	шт.	4
5	Встановлено аншлагів	шт.	29
6	Поновлено аншлагів	шт.	7
7	Встановлено шлагбаумів	шт.	46
8	Поновлення шлагбаумів	шт.	13
9	Благоустрій старих місць відпочинку	шт.	2
10	Встановлено забороняючі знаки на протипожежну тематику	шт.	30

Щорічно складаються і затверджуються "Мобілізаційний план по ДП «Малинський лісгосп АПК», «План заходів спрямованих на попередження лісових пожеж».

Погоджена та затверджена інструкція про взаємодію з підрозділами ДСНС під час гасіння лісових пожеж.

Таблиця 15. Інформація про наявність засобів пожежогасіння та протипожежного обладнання по ДП «Малинський лісгосп АПК» на 01.01.17.

№ п/п	Назва пожежного обладнання та засобів пожежогасіння	Одиниці виміру	Згідно норм в розрізі лісництв					Придбано за квартал	Придбано з початку року	Додаткова потреба
			Барвінківське потреба/факт	Ворсівське потреба/факт	Недашківське ЛПС – 1 потреба/факт	Привітнянське потреба/факт	контора лісгосп			
1	Автомобіль пристосований для підвозки води	шт.	1/1				2/2			
2	Пожежний автомобіль	шт.	-	-	1/1	-				
3	Автомобіль бортовий	шт.	1/-	1/1	1/-	1/-	-			3
4	Патрульний автомобіль	шт.	1/1	1/1	1/1	1/1	1			
5	Трактори	шт.	1/1	1/1	1/1	1/1	1			
6	Пожежні напірні рукави	м.п.	160/160	160/160	160/160	160/160	200/200			--
7	Навісні насоси	шт.	-	-	1/1	-	-			
8	Пожежні змінні цистерни	шт.	1/1	1/1	1/1	1/1	-			
9	Плуги	шт.	2/2	2/2	2/2	2/2	1			
10	Мотопомпи	шт.	1/1	1/1	1/1	1/1	1			--
11	Запалювальні апарати	шт.	2/1	2/1	2/1	2/1	2			2
12	Стационарні радіостанції	шт.	1/1	1/1	1/1	1/1	1			
13	Переносні радіостанції	шт.	2/2	2/2	2/2	2/2	--			
14	Лопати	шт.	40/40	40/50	50/50	40/40	43			
15	Сокири	шт.	5/5	5/5	10/10	5/5	10			
16	Мотики	шт.	5/5	5/5	5/5	5/5	5			
17	Граблі	шт.	5/5	5/5	10/10	5/5	10			
18	Пили поперечки	шт.	3/3	3/3	3/3	3/3				
19	Кухлі для питної води	шт.	10/10	10/10	10/10	10/10	5			
20	Ранцеві оприскувачі	шт.	5/8	5/8	10/11	5/8	11			--
21	Відра	шт.	10/10	10/10	10/10	10/10				
22	Бідони для питної води	шт.	2/2	2/3	3/3	2/2	2			--
23	Черговий спец. одяг	ком.	10/10	10/10	10/10	10/10	10			
24	Бензопили	шт.	2/2	2/2	2/2	2/2	2			-
25	Аптечки першої медичної допомоги	шт.	2/2	2/2	2/2	2/2	2			
26	Медикаменти.	грн.								
27	Радіостанції автомобільні	шт.	1/1	1/1	1/1	1/1	1			
28	Черенки до лопат.	шт.					3			
29	Вогнегасник ВП-2	шт.								
30	Черенки до мотик.	шт.								
31	Розгалуження РТ 70	шт.								
32	Комплект згідно норм на Зил-131 (для тушіння ліс.пож).	ком					1			
33	Комплект згідно норм на ГАЗ-53 (для тушіння ліс.пож).	ком			1					

Радіомережа держлісгоспу має на своєму озброєнні 10 радіостанцій, які працюють на виділеній радіочастоті лісового господарства Житомирщини .

Таблиця 16. Моніторинг лісових пожеж та витрат на їх виявлення і гасіння, за останні 5 років

Рік	Кількість випадків пожеж, шт	Площа, пройдена пожежами, га		Середня площа на 1 випадок, га	Виявлено порушників, чоловік	Витрати на гасіння лісових пожеж, тис. рн..		
		Разом	в тому числі верхови ми			Разом	на 1 га площі поже-жі	на 1 випадок
2012	2	0,9	-	0,45	-	1,85	2,06	0,93
2013	0	-	-	-	-	-	-	-
2014	0	-	-	-	-	-	-	-
2015	5	-	-	-	-	-	-	-
2016	0	-	-	-	-	-	-	-
Разом:	2	0,9	-	0,45	-	1,85	2,06	0,93
Середні за рік:	0,4	0,18	-	0,09	-	0,37	0,41	0,19

Дані вище приведеної таблиці свідчать про те, що середня площа пожежі в лісгоспі за 5 років моніторингу низька (0,4га). Це свідчить про достатню ефективність профілактичних заходів, своєчасне виявлення осередків лісових пожеж та їх ліквідацію.

Протягом 2016 року були виявлені рубки, які згідно статті 65 Кодексу України «Про адміністративні правопорушення» відносяться до незаконної порубки лісу:

Таблиця 17. Моніторинг виявлених незаконних рубок деревини, за останні 5 років та I кв 2017 року

Рік	Кількість випадків незаконних рубок, шт	Об'єм зрізаної деревини, кбм	Сума збитків, стягнута з порушників, грн	Виявлено порушників, чоловік
2012	-	-	-	-
2013	1	0,16	0,149	1
2014	-	-	-	-
2015	2	3,43	7,167	2
2016	7	6,24	16,719	7
I кв 2017	-	-	-	-
Разом:	10	9,83	24,035	10
Середні за рік:	2	1,966	4,807	2

Дані вище приведеної таблиці свідчать про те, що середня кількість випадків (2) незначна і в даний час не має тенденції до збільшення. Це свідчить про достатню ефективність профілактичних заходів, своєчасне виявлення та притягнення до відповідальності лісопорушників.

Санітарний стан лісів в даний час слід вважати задовільним, хоча загальний запас сухостійного і пошкодженого лісу збільшився на 6,26 тис.м³ в порівнянні з даними попереднього лісовпорядкування та наявністю осередків шкідників і хвороб лісу на площі 3,05 тис. га.

Таблиця 18. Динаміка осередків шкідників і хвороб лісу за ревізійний період

Види шкідників і хвороб	Площа осередків, га					
	на початок періоду	виникли знову	ліквідовано	затухло	залишок осередків	
					усього	в тому числі потребують заходів боротьби
1. Шкідники лісу:						
1.1 Пильщик сосновий	18,5	169,0	5,2	182,3	-	-
1.2 хрущ західний травневий	75,4	-	-	75,4	-	-
Разом:	93,9	169,0	5,2	257,7	-	-
2. Хвороби лісу:						
2.1. Коренева губка	2686,5	771,9	547,0	102,4	2809,0	2809,0
2.2. Трутовики: несправжній осиковий, березовий, справжній, щетинисто-волосистий	56,5	-	32,0	-	24,5	24,5
2.3. Гниль коренів дуба	26,3	-	26,3	-	-	-
2.4. Поперечний рак дуба	-	30,2	-	-	30,2	30,2
2.5. Губка березова	-	6,1	-	-	6,1	6,1
2.6. Ялинова губка	-	0,9	-	-	0,9	0,9
2.7. Опеньок осінній	-	3,1	-	-	3,1	3,1
Разом:	2769,3	812,2	605,3	102,4	2873,8	2873,8
3. Інші причини:						
3.1. Бурелом	10,7	167,5	178,2	-	-	-
3.2. Вітровал	12,3	0,9	12,3	-	0,9	0,9
3.3. Сніголом	1,5	184,0	17,9	-	167,6	167,6
3.4. Пошкодження дикими та домашніми тваринами	4,3	-	4,3	-	-	-
3.5. Низові пожежі	-	124,7	76,3	-	48,4	-
3.6. Вимокання	-	2,6	-	-	2,6	-
3.7. Висихання	-	1,9	-	-	1,9	-
Разом:	28,8	481,6	289,0	-	221,4	168,5
Всього:	2892,0	1254,4	729,2	360,1	3057,1	3042,3

В минулому ревізійному періоді були відмічені осередки масового розмноження таких шкідників лісу : пильщик сосновий та хрущ західний травневий.

Із хвороб лісу найбільше поширення мала коренева губка сосни. Запроектовані на ревізійний період лісозахисні заходи лісгоспом в основному виконувались.

Біологічні методи боротьби проводились шляхом виготовлення та розвішування штучних гнізд для птахів.

Проведені санітарні рубки сприяли покращенню санітарного стану насаджень, зменшенню площі деревостанів з осередками хвороб, шкідників лісу та пошкоджених насаджень від пожеж, буреломів, вітровалів та сніголамів.

Санітарні правила при розробці лісосік дотримувались.

Нагляд за шкідниками і хворобами лісу ведеться постійно і регулярно. Санітарні обзори складаються щорічно і зберігаються в архівах лісгоспу постійно.

Таблиця 19. Організаційно – господарські заходи профілактики та боротьби з шкідниками та хворобами лісу

Найменування заходів	Одиниця вимірювання	Запроектовано лісовпорядкуванням	Прийнято 2-ю л/в нарадою	Примітка
1. Лісопатологічне обстеження	га	4500	4500	
2. Розкопка ям	шт	250	250	
3. Профілактичне обприскування розсадників і плантацій	га	0,8	0,8	
4. Винищувальні роботи в осередках шкідників наземними методами	га	по мірі виникнення потреби		
5. Біологічні заходи боротьби:				
– виготовлення штучних гнізд	шт	200	200	
– ремонт штучних гнізд	шт	200	200	
6. Організаційно-господарські заходи:				
– нагляд за появою осередків шкідників і хвороб	га	на всій площі лісгоспу		
– утримання пунктів лісозахисту, пропаганда лісозахисту, придбання обладнання, наукових посібників, літератури по лісозахисту	тис.грн.	4,0	4,0	

Обсяги заходів профілактики і боротьби зі шкідниками та хворобами лісу на протязі останніх років залишаються стабільними. Планові завдання виконуються.

Хімічні заходи боротьби зі шкідниками лісу не використовуються.

При проведенні лісопатологічного обстеження за минулі роки були виявлені осередки шкідників та хвороб лісу (коренева губка, поперечний рак, судинний мікоз тощо), які за кількістю та станом на момент обстеження не несли загрозу лісу, але є потенційно небезпечними. За даними ділянками постійно ведеться спостереження.

Стан лісозахисту в лісгоспі знаходиться на достатньому рівні.

В цілому санітарний стан лісів лісгоспу можливо вважати задовільним.

4.6. Рідкісні і зникаючі види флори, взяті під охорону.

На території лісгоспу виявлені види флори, які охороняються. Місця знаходження ділянок, що охороняються, нанесені на карті – схемі лісів високої природоохоронної цінності. На даних ділянках рубки головного користування не проводяться.

Таблиця 20. Рідкісні та зникаючі види рослин і тварин на території ДП «Малинський лісгосп АПК»

№ п/п	флора	№ п/п	фауна
1	плаун колючий	1	гніздівка звичайна
2	простріл розкритий (сон-трава)	2	підорлик великий
3	підсніжник звичайний	3	мідянка звичайна
4	еритроній собачий зуб	4	видра річкова

Місця знаходження ділянок, що охороняються, нанесені на карті –схеми лісів високої природоохоронної цінності. На даних ділянках рубки головного користування не проводяться, або проводяться з виділенням ключових біотопів.

4.7. Площі лісів високої природоохоронної цінності, що охороняються.

На території ДП «Малинський лісгосп АПК» виділені і охороняються особливо цінні для збереження ліси (ОЦЗЛ).

Таблиця 21. Площі особливо цінних для збереження лісів (ОЦЗЛ)

№ п/п	Типи лісів високої природоохоронної цінності (ЛВПЦ)	Площа, га 2017р	Режим лісокористування
1	ЛВПЦ 1. Місця концентрації біорізноманіття значимі на регіональному рівні.	5967,4	РГК заборонено
1.1	ЛВПЦ 1.1. Особливо охоронні природні території — ООПТ (пам'ятки природи і заказники,)	219,5	РГК заборонено
1.2	ЛВПЦ 1.2. Рідкісні, зникаючі та ендемічні види	Не встановлено	
1.3	ЛВПЦ 1.3. Ключові сезонні місця знаходження тварин	5747,9	з 01.04. по 15.06. заходи не проводяться
2	ЛВПЦ 2. Лісові ландшафти значимі на державному рівні	Не встановлено	
3	ЛВПЦ 3. Лісові території, що містять рідкісні екосистеми	Не встановлено	
4	ЛВПЦ 4. Лісові території, що виконують особливо захисні функції.	2055,7	РГК заборонено
4.1	ЛВПЦ 4.1. Ліси, які мають особливо водоохоронне значення	2055,7	РГК заборонено
4.2	ЛВПЦ 4.2. Ліси, що є ключовими для запобігання ерозії	Не встановлено	
5	ЛВПЦ 5. Лісові території, необхідні для забезпечення основних потреб місцевих громад	50,3	Обмежений режим лісокористування
6	ЛВПЦ 6. Лісові території, з якими пов'язані екологічні, культурні, історичні, релігійні та економічні цінності та асоціації.	46,1	РГК заборонено
Разом:		8119,5	

Ліси ЛВПЦ становлять 36,4% від вкритої лісовою рослинністю земель (22336,7 га), з яких репрезентативні ділянки лісових екосистем займають 1265,9 га (5,7%).

Таблиця 22. Умови віднесення до особливо цінних для збереження лісів (ОЦЗЛ)

Код ОЦЗЛ	Назва ОЦЗЛ Площа, га	Категорія лісів, особливо захисних лісових ділянок (ОЗЛД)	Назва категорії	Назва особливо захисних лісових ділянок (ОЗЛД)	Шифр (код) Категорії лісів, ОЗЛД	Площа, га
1	2	3	4	5	6	7
1	Місця концентрації біорізноманіття значимі на регіональному рівні					5967,4
1.1	Особливо охоронні природні території – ООПТ, 219,5	Ліса природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення	Пам'ятки і природи	Категорія «-«		219,5
			Заказники місцевого значення			
1.2	Рідкісні, зникаючі та ендемічні види	ОЗЛД	В різних категоріях	Лісові ділянки з наявністю реліктових або ендемічних рослин		
1.3	Ключові сезонні місця знаходження і концентрації тварин (відтворювальні ділянки)					-
	Шляхи міграції диких тварин					-
	5747,9	ОЗЛД	В різних категоріях	Охоронні зони лісових ділянок навколо гнізд	11	5747,9
2	Лісові ландшафти значимі на державному рівні	Лісовпорядкуванням не встановлено				-
3	Лісові території, що містять рідкісні екосистем	Лісовпорядкуванням не встановлено				
		ОЗЛД	В різних категоріях	Лісові ділянки плюсових, еталонних, елітних і унікальних насаджень	33	-

		ОЗЛД Репрезентативні ділянки	В різних категоріях	Лісові ділянки, що мають інше спеціальне господарське значення	32	
4	Лісові території, що виконують особливо захисні функції - 1269,4		Ліси уздовж річок, навколо озер, водоймищ	Берегозахисні лісові ділянки		2055,7
4.1	Ліси, які мають особливе водоохоронне значення (2055,7)	ОЗЛД	«-«	Лісові ділянки навколо витоків річок	4	-
		ОЗЛД	«-«	Берегозахисні лісові ділянки	6	2055,7
5	Лісові території, що є визначальним і для забезпечення основних потреб місцевих громад - 50,3	Рекреаційно-оздоровчі ліси	Ліси у межах населених пунктів	-	0,9	-
			Лісопаркова частина лісів зелених зон		51	-
			Рекреаційно-оздоровчі ліси, поза межами зелених зон	-	53	-
			Лісогосподарська частина лісів зелених зон	-		-
		ОЗЛД		Лісові ділянки, що		30

				прилягають до забудованих територій		
		ОЗЛД		Радіоактивно забруднені лісові ділянки із щільністю забруднення ґрунту більше Кі / кв.км		-
		ОЗЛД		Насадження медоноси	31	
		ОЗЛД		Лісові ділянки шир.50 м, уздовж смуг відведення залізниць та автомобільних доріг державного значення	7	
		ОЗЛД Соціально значимі ділянки (місця відпочинку, місця масового збору грибів та ягід тощо)		Лісові ділянки, що мають інше спеціальне господарське значення (за винятком репрезентативних ділянок)	32	50,3
6	Лісові території, з якими пов'язані екологічні, культурні, історичні, релігійні та економічні цінності та асоціації 46,1	ОЗЛД		Лісові ділянки, що прилягають до земель історико-культурного призначення	42	46,1
Разом: 8119,5						

Окрім ЛВПЦ , підприємство в процесі планування, відводу та таксації лісосік виділяє наступні **ключові біотопи** (ділянки з наявністю об'єктів, які

мають природоохоронне значення) і **ключові об'єкти** (окремі дерева і групи дерев, які представляють цінність для збереження біорізноманіття):

ключові біотопи:

1. Болота і окраїни боліт,
2. Ділянки лісу вздовж струмків, тимчасових водотоків та навколо тимчасових водних об'єктів, які не виділені лісовпорядкуванням як ОЗД,
3. Ділянки, які відрізняються по умовах зволоження,
4. Ділянки на різних елементах рельєфу,
5. Ділянки, які відрізняються по складу рослинності, віку, ґрунтовому покриву та з наявністю Червонокнижних видів.

ключові об'єкти:

6. Деревя і групи дерев важливі для фауни,
7. Вікові дерева дуба звичайного і сосни звичайної,
8. Деревя, які рідко зустрічаються в насадженні, або мають кормову цінність для фауни,
9. Інші дерева і чагарники,
10. «Стрепми» (пні природного походження),
11. «Вальож».

Інформація про виділені на лісосіках ключових біотопів і об'єктів заноситься в картку переліку ключових біотопів та об'єктів. Результати щорічного обстеження заносяться в спеціальні картки під назвою «Листок моніторингу ключових біотопів». Картки зберігаються в лісництвах.

4.8. Інформація по соціальних наслідках господарської діяльності і впливу на довкілля.

Станом на 01.04.2017 року загальна чисельність працівників на підприємстві становить 120, із них 102 чоловіків (85%) і 18 жінки (15%). В основному, це працівники у віці 15-35 (31%). Мають професійно-технічну освіту 18%, середню технічну 10%, вищу освіту 48% працівників.

В якості соціального пакета ДП «Малинський лісгосп АПК» надає своїм працівникам матеріальну допомогу; застосовує системи преміювання; оплата мобільного зв'язку, частково компенсує санаторно-курортне лікування працівників, купує новорічні подарунки для дітей працівників, подарунки жінкам до березневих свят тощо. Періодично за рахунок підприємства працівники проходять медичний огляд.

Таблиця 23. Соціальні характеристики працівників підприємства по статі, віку, освіті

Характеристика працівників	Станом на 01.04.2017 року
Стать	
Жінки	18
Чоловіки	102
Разом:	120
Вік	
15-35 роки	37
жінки 51-55 років	2
чоловіки 55-59 років	5

пенсіонери	76
Освіта	
Загальна середня	29
Професійно-технічна	21
Середня технічна	12
Вища	58
Рух кадрів	
Кількість працівників, які пройшли навчання за рахунок підприємства:	4
В т.ч.	
вища освіта,	3
технічна освіта,	-
підвищення кваліфікації,	-
отримання нової спеціальності	1

Підприємство у своїй діяльності керується такими соціальними принципами:

- лісове господарство має працювати як в інтересах працівників підприємства, так і місцевого населення;
- лісове господарство має забезпечувати соціальні гарантії і вимоги як на даний час, так і в майбутньому.

За 2016 рік підприємство сплатило податків до бюджетів всіх рівнів та зборів до державних цільових фондів 24233 тис. грн., в тому числі до місцевих бюджетів 5582,6 тис. грн. За I-й квартал 2017 року підприємство сплатило податків до бюджетів всіх рівнів та зборів до державних цільових фондів 4318,6 тис. грн., в тому числі до місцевих бюджетів 1284,9 тис. грн.

Підприємство забезпечує паливними дровами жителів населених пунктів, фельдшерсько-акушерські пункти і школи, де відсутня магістральна мережа газопостачання та які переведені на альтернативні джерела палива.

Екологічні і соціальні наслідки проведених в 2016 році лісгосподарських заходів оцінюються, як несуттєві. Тобто негативний вплив на довкілля незначний, про що свідчать матеріали натурального обстеження (Акти ОВНС, акти огляду місць заготівлі деревини, матеріали інвентаризації лісових культур).

4. Моніторинг особливо цінних для збереження лісів (ОЦЗЛ).

Загальна площа ОЦЗЛ станом на 01.01.2017р. **8119,5га**.

Обсяги суцільних рубок в ОЦЗЛ по їх видах наведені в таблиці 24.

Таблиця 24. Обсяги суцільних рубок та інших заходів в ОЦЗЛ - 2016 рік

Тип ЛВПЦ	Назва заходу	Назва лісництва, кв. (вид),	Площа, га
1	2	3	4
ЛВПЦ 1.1 Особливо цінні охоронні території (ландшафтний заказник)	Вибіркова санітарна рубка	Ворсівське	
		10 24	3,3
		10 27	2,0
		10 28	1,1
		10 29	2,7
		10 30	1,8

ЛВПЦ 1.3 Ключові сезонні місця знаходження тварин (відтворювальні ділянки)			
Разом:			10,9
ЛВПЦ 4.1 Ліси, які мають особливо водоохоронне значення (особливо берегозахисні ліси)			
Разом:			
ЛВПЦ 5 Лісові території, необхідні для забезпечення основних потреб громад			
Разом:			
ЛВПЦ 6. Лісові території, з якими пов'язані екологічні, культурні, історичні, релігійні та економічні цінності та асоціації.			
Разом:			
Всього рубок:			10,9

Суцільних санітарних рубок і рубок головного користування в 2016 році в ОЦЗЛ не проводилось. Вибіркові санітарні рубки та догляд за мінералізованими смугами суттєво на стан довкілля і зміни біорізноманіття не вплинули, але забезпечили належний санітарний стан насаджень та стійкість до лісових пожеж.

Адміністрація лісгоспу